

Интервју првог замјеника високог представника за портал РТВ Мостар

Као што је познато, у Градском вијећу (ГВ) ни након три круга гласања није изабран градоначелник. ХДЗ БиХ и СДА воде праву 'рововску борбу' за мјесто градоначелника Мостара, што многим изгледа чудно, с обзиром на то да су те двије странке стратешки партнери на вишим нивоима власти.

Хрватске странке у ГВ-у Мостара, предвођене ХДЗ-ом БиХ, траже понављање избора и промјену Статута Града Мостара, док бошњачке, на челу са СДА, траже поновно гласање за градоначелника и позивају се на препоруке из Канцеларије високог представника (ОHR).

У вези са цијелом овом ситуацијом, РТМ-портал је затражио интервју од вршиоца дужности високог представника, америчког дипломате Рафи Грегоријана, којег велики дио босанскохерцеговачке јавности види као дипломату способног да изађе на крај са 'балканском баруштином' у каквој се БиХ сада налази.

Подсјетимо, Грегоријан је тако био замрзнуо примања политичара у Брчком, након што се они нису могли договорити о избору нове власти. На то стање много подсјећа и садашња пат-позиција у Мостару.

Поред тога, Грегоријан је – утисак је – једини који се одлучно супротставио запаљивој реторици појединих политичара у БиХ.

РТМ-портал: Господине Грегоријан, стање у Мостару је у "пат-позицији": ни након три круга гласања није изабран градоначелник, а није усвојена ни одлука о привременом финансирању, јер још није донесен ни буџет за 2009. годину. Према Вашем мишљењу, шта је излаз из ове ситуације?

Грегоријан: Чињеница да Градско вијеће Мостара већ пет мјесеци након општинских избора није изабрало градоначелника је неприхватљива. Неприхватљива је за грађане Мостара; неприхватљива је за међународну заједницу и требало би да буденеприхватљива за политичке странке и њихове заступнике у Градском вијећу.

Разговарао сам са високим представником о тој ситуацији. Он је рекао да се одсуство напретка, чак и када је ријеч о најелементарнијем условуза формирање градских органа, не може бескрајно дуго толерисати. Стрпљење међународне заједнице је при крају – очекујемо да се градоначелник изабере у року од неколико недјеља, а не мјесеци.

Свједоци смо намјерног одсуствовања са сједница и неуспјеха у постизању компромиса. Овдје је ријеч о јасном непостојању политичке воље да се дође до рјешења на свим странама.

Будући да трећи круг гласања није резултирао избором градоначелника, Градско вијеће сада мора поновити процедуру избора градоначелника, почевши од именовања кандидата. У међувремену, ми ћемо имати разговоре са релевантним политичким лидерима како би им помогли у изналагању рјешења.

Високи представник очекује да се са процедуром именовања кандидата за градоначелника настави штоприје; вријеме је да политичке странке ставе интерес грађана испред свога.

РТМ-портал: Клуб вијећника Хрвата у Градском вијећу Мостара је већински донио одлуку да се захтијева понављање избора у Мостару и измјена Статута Града Мостара, којег је – подсјетићу – у јануару 2004. донио високи представник. Да ли је понављање избора – по Вашем мишљењу – могуће?

Грегоријан: Закон не даје право Градском вијећу да се распусти. Једноставно, те опције нема. Чак и да има, нема индикација да би се тако ријешо проблем, штавише, тиме би се само одгодило изналагање рјешења.

РТМ-портал: Неки медији су објавили да је ОНР спреман да пристанена мијењање Статута, и то, тачније, трећег круга избора у Градском вијећу за градоначелника Мостара, али не и на поновљене изборе. Да ли је то тачно?

Грегоријан: Чланак 44, који говори о механизму за избор градоначелника у Градском вијећу, представља рјешење до кога су саме странке дошле током преговора о Статуту. Дакле, овај процес је резултат договора које су подржале политичке странке у Мостару. Вријеме је да свој договор спроведу у дјело и да престану избјегавати сопствену одговорност.

Ако су странке у стању да постигну договор о промјени Статута – а начин за постизање тога утврђен је у самом Статуту – ОНР не би имао ништа против конструктивних промјена. Али Вијеће мора најприје да усвоји Статут да би га мијењало. Чак и у том случају, двотрећинску већину која је потребна да би се промијенио Статут биће теже постићи него просту већину изабраних вијећника која је потребна да би се изабрао градоначелник у трећем кругу гласања. У овој фази, усвајање, па потом мијењање Статута било би нереално, био би то само пут ка даљњим одгађањима.

РТМ-портал: Шта је – по Вашем мишљењу – суштина проблема у Мостару, када је ријеч о односима у Градском вијећу? Како то да су неке странке стратешки партнери на нивоу Федерације и државе, а у Мостару су, наводно, на супротстављеним странама? Како то да ту нема ама баш никакве сарадње?

Грегоријан: Има више могућих коалиција вијећника које могу изабрати градоначелника. Једина права препрека томе је непостојање политичке воље. Стрпљење ОНР-а је при крају, тако да сада очекујемо од водећих политичких представника из странака да се укључе како би се нашло прихватљиво рјешење.

5. Намјеравате ли предузети мјере као и у Брчком: замрзнути примања политичара док се не договоре!?

Грегоријан: Иако су моја овлашћења као супервизора ограничене на

Дистрикт Брчко, овлаштењависоког представника односе се на цијелутериторијуБиХ. Високи представник је фрустриран ситуацијом у Мостару, и његово стрпљење има граница, али нећу спекулисати о евентуалним корацима које ће он предузети.